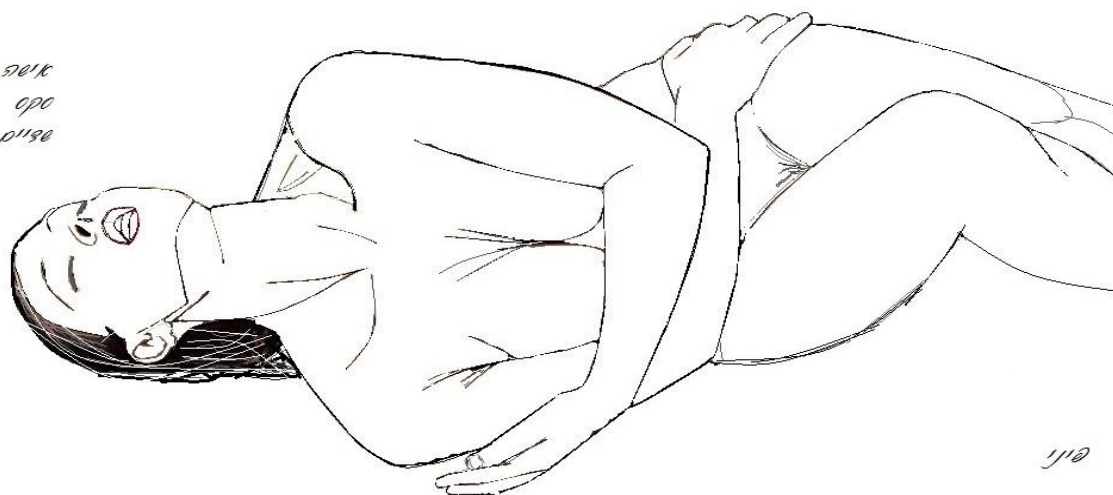


איש
גפ
מא



תנו לי אספר אכס סיפור

1975 – וינה אחרי 10 ימים בפרז – אוטוביוגרפיה מדומה ואמתית בעת

ובעונה אחת.

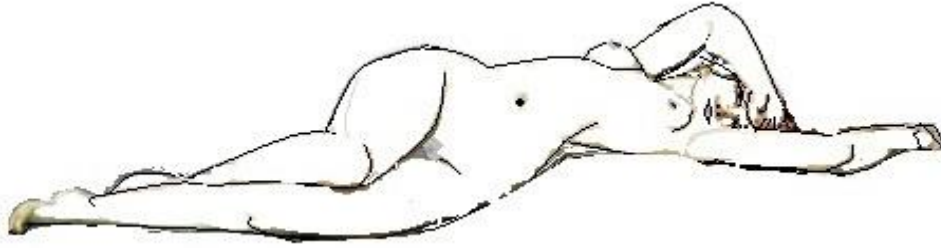
במסגרת שיטוטי-היחיד שלי באירופה באותה שנה, הגעתי לוינה רוויית ההיסטוריה ובכללה גם היסטוריה אנטישמית והתקבלתי לעבודה אצל משפחת אדלר העשירה ממוצא יהודי, שהחזיקה במספר בתי מלון בוינה ובהם ב"דריי קרון" – "שלושת הכוכבים" ובמספר בתי מטבחים לעופות מסוגים שונים בהם ביתקתי בסכין-קצבים את אברי התרנגולות, האווזים ותרנגולי ההודו שהגיעו שחוטים מהיכן שהוא.

ההתקדמות שלי בחברה היהודית הזו שהסכימה להעסיק טייל ישראלי לפרק זמן מוגבל ובעקבות הכרות של אחותי עם הגבירה הישראלית הנשואה לבית אדלר, היתה מעבר לעבודה כתיקונצ'יק בבתי המלון של המשפחה שהתבטאה בעיקרה בתיקוני חשמל קלים, החלפת נורות וכדומה ובעיקר במהלומות פטיש על מערכת הצינורות הברזליים של ההסקה המרכזית כדי לפורר את האבנית ולנתק אותה מהחיבור הבלתי רצוי לצד הפנימי של הצינור והגורם לסתימות וכתוצאה מכך לאי-חימום של חדרים וחללים שונים במלון.

מדי בוקר, כאשר משתכני המלון עזבו לעיסוקיהם היומיומיים אל מחוץ לו, ניתן היה לשמוע בברור את הלמות פטיש החצי קילו על מתכת הצינורות בכל המלון.

המשפחה המקסימה הקצתה לי חדרון קטן ומקסים מתחת לגג תקרת הרעפים המלוכסנת שתאפשר לשלג לגלוש ככל האפשר מטה-מטה ולא להצטבר לגבהים שיגרמו לקריסתה, עם מיטת-יחיד רחבה מעבר למקובל במיטות מסוג זה. עם מזון קפיצים מצומדר ברכות רבה מעל המקובל ומעט מעל לנוחיות המרבית שאפשר לדרוש ממיטה שכזו. בקיצה ליד הדלת מבלי להפריע לפתיחתה, היה כיור (חשוב ביותר, עליו ידובר בהקשר מאד מסוים) עתיק יומין כיצירה פלסטית מונומנטלית מעידן הקיסרות. בצידו השני של החדר מתחת לחלון ענק ממסגרת עץ וחוכיות עבות ושקופות כמשקפיים, עמדה שידה לרוחבו של החדר ובה מספר דלתות ומגירות בהן אכסנתי שימורי מזון מימי מלחמת העולם השניה שנותרו במחסני משפחת אדלר שהכינו את עצמם היטב להישרדות במלחמה שתפסה אותם מוכנים ללא כחל וסרק. כולל טקטיקות התחמקות מבריקות מהנאצים ועוזריהם ותזונה סבירה בתוך המחסור הכללי במדינה שפלטה מתוך איבר מינה מטורף גאון וחסר גבולות בשם היטלר.

בתמורה הכיתי בחמת זעם עדינה את הצינורות ותיקנתי את הטעון תיקון + ארוחת בוקר שכללה ביצה רכה שנוקבה עם כלי מיוחד ובו מחט טמונה בקפיץ שלחיצה קלה עליו שולפת באחת את חוד המחט (לא "על חוד התער" של סומרסטט מוהאם) ומנקבת בחריץ זעיר את הביצה בעת בישולה שלא תיסדק ותיפסל לאכילה על ידי אורח מסתורי זה, או אחר, שרכש את הזכות להעביר את לילו דווקא במלון הזה ולא באחד הקבים האחרים הפזורים בעיר הטעונה הזו. נוספו אליה כמה פרוסות לחם טרי, חמאה רכה, כוס חלב, תה, קפה וריבת



קונפיטורה עונתית שבושלה בסוכר רב עם פירות יער מצויים + סוג של ג'לטין שנשאב מחרצני הפירות לאחר הרתחתם.

בצהריים ובערב פתחתי קופסת שימורים, או רוקנתי מתוכנה קופסת שימורים שכבר נפתחה ובטני הפכה מרוצה מכל וכל.

חדר האירוח של המלון היה קטן וצנוע, אך בלטה בו הטלוויזיה הצבעונית שזה עתה החלה את פילוס דרכה מעלה מעלה אל עבר הפלזמה וה LCD ובה הוקרנה אולימפיאדת-חורף 1975 והיופי הרומנטי של צבעי החורף והשלגים והמדרונים והגולשים במדרונות ובמיוחד הגולשות.

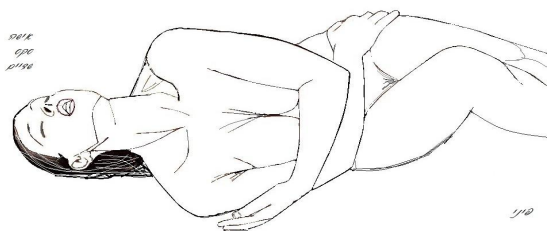
לחדר הנעים הזה הצטרף מדי פעם פקיד הקבלה הפולני שמצא את פרנסתו דווקא ואולי לאו דווקא באוסטריה השכנה, ופעם אף הצטרפה בלונדינית (לא צבועה) חטובה, נאת-מראה, עם עיניים חומות כהות ולא כחולות כגרמנים רבים אחרים. היא היתה מעט מלאה ועסיסית, דבר שהעניק לה תוספת איכותית, ובהירת עור שהוסיף לה משיכה מינית חזקה וחסרת מעצורים כפי שהתברר לי זמן לא רב לאחר מכן.

שאמרה לי באחת ההזדמנויות הראשונות בהן הגעתי ל – 8 אורגזמות בלילה אחד בעוד היא נמצאה באורגזמה אחת מתמשכת לאורך כל הלילה – "זו אאוטט קיינה פוטנציאל" (בתרגום חופשי: יש לך חתיכת פוטנציאל) ואני עניתי בצניעות מזויפת וכשבוי בקונספציית המצוינות המאצ'ואית של החייל הישראלי ובקונספציית טראומת-הנאציזם כגזע עליון על פני כל גזע אחר והתוצאות שלה כדי לנסות ולהראות ולכזב כי התגברנו עליה ואמרתי: "ככה

הם כל הם כל הישראלים" כדי להראות לה שאנחנו אפילו עלינו בסולם לשלב מעבר לשלב האסון והקטסטרופה הזו. כשאני יודע בוודאות שאני טחון עדיין בתוך עיסת השואה שהוחדרה עמוק עמוק לנשמותינו הילדותיות באופן חד-צדדי מבלי להעניק לעם הגרמני כולו ולו סיכוי אחד קלוש של יוצאים מן הכלל. כלומר; "כל הגרמנים נאצים!"

לימים גיליתי שלא רק יוצאים-מ-הכלל היו, אלא היו רבים רבים מבני העם הגרמני שהיו לא רק "לא נאצים", אלא אפילו התנגדו נמרצות ולחמו כנגד הנאצים ואף הוצאו להורג על היותם מתנגדי הפיהרר ורעיונותיו והתומכים בו.

אותה אישה שאת גילה לא ידעתי עד פרידתנו המובנת מאליה ואני הייתי בן 25, נקראה בשמה הפרטי זיגריד ואת השתוללות ההורמונים שלנו ספגו המיטות בחדרי המלון שלי ושלה, בהשתתפות פעילה ומלאה. כשפתחתי לילה אחד את החלון אל השלג הראשון באותו החורף, לא היה ולו רגש אחד שלא עלה והציף את בשרי ועורי החלקים ומעוטי השיער. האור שניבט לאחר שחזר מהעננים והערפל שהחזירו את אורות וינה הישרה אווירה פסטורלית, אופטימית ורומנטית. לא לזיגריד כי אם ביני לבין גופי העירום שלא חש בצינת הקור של חודש דצמבר ובהקרנת טמפרטורת השלג לתוך החדר הבודד והיחיד בווינה שחלונו היה פתוח. השאר ישנו. בילו. שדדו. אנסו. תינו אהבים. רבו ושוחחו, אבל חלונות חדרם היו מוגפים מתוך הרגל של קבלת החורף על מגוון תכונותיו הידועות והנסתרות.



אחרי שהבנתם כיצד התנהל הרומן

היחסי הזה בין ישראלי בוגר חיל האוויר בצהל בן 25 לבין גרמניה בת 24

מדיסלדורף ששפה משותפת בטח שלא היתה ביניהם. ואחרי שדמיינתם את גופם הלוהט וחסר המחיצות נפגש על מיטה באוסטריה 30 שנה אחרי גילויי זוועות השואה. ואחרי שהתעוררה בכם הסקרנות לאן אני הולך להוביל אתכם בעיניים עצומות ולחוות לכם חוויה ליטרטורית, אומר לכם כי זו לא תהיה רק חוויה מסוג זה, אלא גם חוויה בה הכעסים והאלימות שזורים כמחטי-עץ האורן זה בזה בהרימכם בודדים וכתוצאה מכך נמשכת ונצמדת אליהם חבורה שלמה, אליה כלל לא התכוונתם.

במשפט אחד – כשזיינתי אותה עשרות פעמים באותו חודש חשתי כי אני מזיין את העם הגרמני כולו בכעס מפוכח וכלל לא עצור שהיה פרי חינוכי בארץ ישראל להורים ניצולי מלחמת העולם השנייה שלא פצו את פיהם עליה. תנאי של שנאה, פחד, כעס, זעזוע ומשיכה חסרי מעצורים אנושיים טריוויאליים. בלילה אחד אפילו קמתי בבהלה מחלום רע שהסריט את הזיון עם זיגריד בתאי מוחי הקשוחים ביותר וזיעה הרטיבה את כל תחת בית-שחיי.

שיערי הארוך וזקני העבות שמילאו אז את כל גולגלתי והמחשבות ההיפיאיות שזרמו מתחתם לא מצאו מקום לביטויין בחלחלה שאחזה בי ועולמי חרב בשל האיסור שכפו עלי הורי והאחרים על זיון עם אישה גרמנייה ועוד ללא אמצעי-מניעה וילדי הבא עומד לצאת אל העולם מתוך רחמה של הלילית הזו.

אלא שלא בזה עוסקת עלילת הסיפור העסיסי הזה, אלא במפגש שלי עם "לפני המקום" ספרו הנפלא של רַב באר חיים שמתעקש לקרוא לעצמו חיים באר ובו גילה חמלה רבה גם לעצמו ובמיוחד לעם הגרמני גם אם לא חש בזה. כשאצבעותיו שרבבו אותיות, משפטים ופסקאות עד כדי ספר מלא ומושלם. אמנם הספר הראשון שלו שקראתי אחרי שלפני כשלושים שנה הנחה אותי בסדנת סופרים מתחילים ומתקדמים "בבית אריאלה" שבתל אביב היושבת בלבבי כוורד ריחני בנווה מדבר מוכה ביובש, אך סופר שגיליתי וצרפתי לשאר

חתני-ספרייתי אותם אני בורר כשען שעינו האחת טעונה ונתונה בזכוכית מגדלת שגבה שרירית אוחזת בה נחרצות אל מול עצם הלחי הגבוהה, ובפינצטה נוקשה, אך קפיצית ושולף מילה אחר מילה, משפט אחר משפט, פסקה אחר פסקה ופרק אחר פרק ועד לספר שכותרתו בתחילתו, וסיומו אינו מסתיים לעולם.

היא כלל לא עוסקת בעלילה, אלא באינסוף היקום האנושי המכיל את הבלתי אפשרי עם האפשרי בכדור בדולח אחד, וגורם לבלתי אפשרי לקרום חיים ממש כמו חיי האורגניזם שסביבו, אך לפרק זמן ארוך הרבה יותר. או כפי שאני חוזר ואומר לבני: "הבלתי אפשרי קורה" ולא רק אפשרי.

כי זיגריד, יש להבין, הייתה נערה אישה גרמנייה ללא כל רובד משותף עם השפה האנגלית, בטח שלא עם עברית וגם לא איתי. אבל המלון, הלובי הקטנטן וחדרון הטלוויזיה שהיה קטן אף יותר, הפגישו ביננו ועוררו גם מפגש מרוכז של אומות משני צידי קירות הבדולח.

זיגריד שהייתה גרמנייה מדור עשירי נניח ובת לעם שמנהיגו הוטרף והטרף את הדור הנוכחי עד כדי שחיטה מסודרת ומוקפדת בהנחייתו של המולך בכבודו ובעצמו. מנהיג שטרף את כל קלפי העם הזה מלא התרבות וההיסטוריה וכפי שגיליתי מאוחר יותר – עם בעל דרך ארץ שאין דומה לה. עם של מקס ברוד, הינריך בל, ניטשה, גינטר גראס ורבים מאד אחרים. של משפחת באך, ווגנר, שומאן, ליסט, מנדלסון ו...

ושנינו; זיגריד ואני מתנים סקס חסר מעצורים כשעל גבה נישאים אלה שהזכרתי, ורבים, אבל רבים אחרים ועל גבי רובצת מעיקה חבורת רבני יבנה העתיקה של הסנהדרין וחרם דרבנו גרשום ומשה מנדלסון שהיה לתוצר הבולט ביותר של החרם הזה.

ושנינו נפגשים בשלהי המאה ה – 20 ללא שפה לדבר בה, אלא גוף בלבד לחלוק בו, ומשקלנו גבוה בהרבה מהרשום על מאזני הרכבת הבולעים את השילינג האוסטרי ומציין את הקילוגרמים ולא את המטען. חודש מושלג של דצמבר 1975 עובר אותנו כאילו לא היינו, ומטותינו לסרוגין מתמלאות בריחותינו ומצפות לבואנו. לעיתים עם אחד המתכרבל בשמיכת הצמר העטויה ציפת כותנה לבנה שהוכתמה כבר במספר רב של פעמים ולעיתים עם אחת באותו היינו-אך במיטה האחרת. העולם הנראה לנו מעבר למעטה בדולח שקוף של היום, של אתמול ושל מחר, אך לשמחתנו אינו נשמע, עת גופותינו שזורות זו בזו וצינת דצמבר בעיר הזו מוותרת בליט ברירה על השפעתה בגופנו המאוחד ללא הפסק.

לא ידוע מה עשתה זיגריד לעצמה כשלא נכחתי במיטתה, אבל ידוע לי גם ידוע מה עשיתי אני, עת שפכתי מי-דצמבר מהכיור שנזכר לעיל על כל חלצי שלא יפרצו החוצה כרימון תבערה המושלך באינתיפדה של המאה ה – 21 כשזיגריד אינה בנמצא המייד.

את ימיה חילקה זיגריד בין עבודתה בבית שיכר לבירה בעיקר, ומסעדה, ובין מיטתה במלון. היו גם רגעים ספורים בהם הטענו על גופנו את מיטב ביגדנו המחממים ויצאנו להתחפר בשלג, או על גבי הקרח בו החליקו מילדים ועד לכסופי השיער לצלילי הוואלסים של שטראוס, כפי שהיה ביום שבת אחד בו השמיים זוכו מעננים והכחילו מטבעם, ומשטח קפוא של הדנובה שימש את מחליקי-הקרח במעגלים מהקטנים ביותר ועד לגדולים ביותר האפשריים, כשברקע בוזקים ומקולים ענקיים את המלודיות הוואלסיות הכל-כך מוכרות. אני נפלתי מספר כה רב של פעמים עד שנכנעתי למחליקיים והחזרתים אחר-התנצלות למשאילים ואילו זיגריד ריחפה בהם כונוס של טצי'אן.

את ארוחת הצהריים בצענו בדוכן של פרנקפורטר מקומי עם חרדל חריף ומעודן ופרוסת לחם מיותרת לידו בצלוחית קרטון שנמסרה ביחד איתם ועליה כרוב חמוץ ומחומם ושלושה הבאים אחריהם השביעו אותנו עד כי לבירה נותר התפקיד האחרון בבוקר-צהריים זה: להובילנו חזרה לחדרנו במלון ולתנות השתגלות עם עצירות מתבקשות, אך לא רבות. כאלה היו הימים הבאים ועד לפרידה המתבקשת בה נאלצתי לחזור לבניין מקסיקו באוניברסיטת תל-אביב, והיא לשרת בספלי בירה מזכוכית וגבר אחר, בבית המרזח אליו השתייכה. אולי אף לחזור ביום מן הימים לעיר מולדתה דיסלדורף הרחוקה הטמונה עמוק עמוק בלב מדינת גרמניה, שעצם הזכרתה מעוררים בכל אדם בעולם את זו הנעילה, ועוצרים אותו לרגע קט ממלאכת יומו האינטנסיבית ועד לדעיכתה הזמנית של שם המדינה הזו ואיזכור כלשהו שלה.

2005 – כפר סבא אחרי שבוע בפריז 1 – 21 ימים בגרמניה – 30 שנה אחרי ...

שהם גם – 60 שנה אחרי ...

וכפי שמופיע רבות בספרי הילדים ויהודה אטלס – “... וכך עברו השנים ו...”
פסחו גם עלי מספר עידנים ואת ימיי חילקתי בין עבודה, אהבה, בילוי, סיפוק, הנאה וכעסים ומריבות וויכוחים וטרוניות ושביעות רצון והימים עדיין ממשיכים לנדוד. ואת אירופה פגשתי שוב מספר פעמים ואת גרמניה המדינה שוב ושוב. ובעודי מטייל בה ומשוחח עם האנשים שבינתיים למדו אנגלית ואני הוספתי מעט ידע בגרמנית והרבה ידע על גרמניה – חיפשתי את זיגריד, אבל יותר מכך את גרמניה. את העם שדמוניותו העסיקה והטרידה אותי עוד ועוד ועם השנים הפכה מדמוניות אל-אנושית לאנושית, והעלימה כל דמוניות אפשרית.

ביחד עם בני זוגתי דאז שכרנו אוטוקראון מסוג פיאט דוקאטו וביתרנו את גרמניה מפרנקפורט ליער השחור ולאורך כל נהר הריין משני צידיו כשלעיתים

פקדנו את צרפת לאורך "route de vin" (נהגה בצרפתית: "רוט דה וֶה") – "דרך היין" וגיליתי עם שמתאים יותר ויותר לעברו הלא דמוני מאשר לאותן שתיים עשר השנים בהן אחז בעם הזה טרוף בדמות דמון עטור שפמנון שחור קטן וחסוב שהביא להם הן גאווה לאומית, הן אוכל והן תבוסה ושפל המדרגה וההשפלה שנבעה מכולם. כולם עומדים היום ומתביישים בעברם למרות שלא לקחו בו חלק וכואבים את הוריהם שכן לקחו בו חלק ומגלים בצערם את עברם שלפני עידן הטרורף.

קיץ 2011 – כפר סבא

אדיבים, מנומסים, חמים ואפילו אוהבים את אחיהם בברית הדמים הזו. ברית שנחרטה לנצח בין הקורבן למקרבן. בין גרמנים לבין יהודים. בין זיגריד לביני ובין צוללת שתגן עלינו לבין אחיזתנו בזרים שאינם בני עמנו, אלא קרובים רחוקים שלנו.

בין העם הגרמני שמופלאותו זהה למופלאותנו ואולי אף עולה עליה, ונכרתה ברית דמים ואחים בינינו עד לחורבן העולם. שבוא יבוא עם התכלות השמש והתכלות כדורנו-הכחלחל. בין היינה לבין רחל. בין ווגנר לבין מינץ. בין תומאס מאן לבין מאיר שלו. בין חיים באר להיינריך בל. בין אלזה לסקר שילר ולבין גתה.

